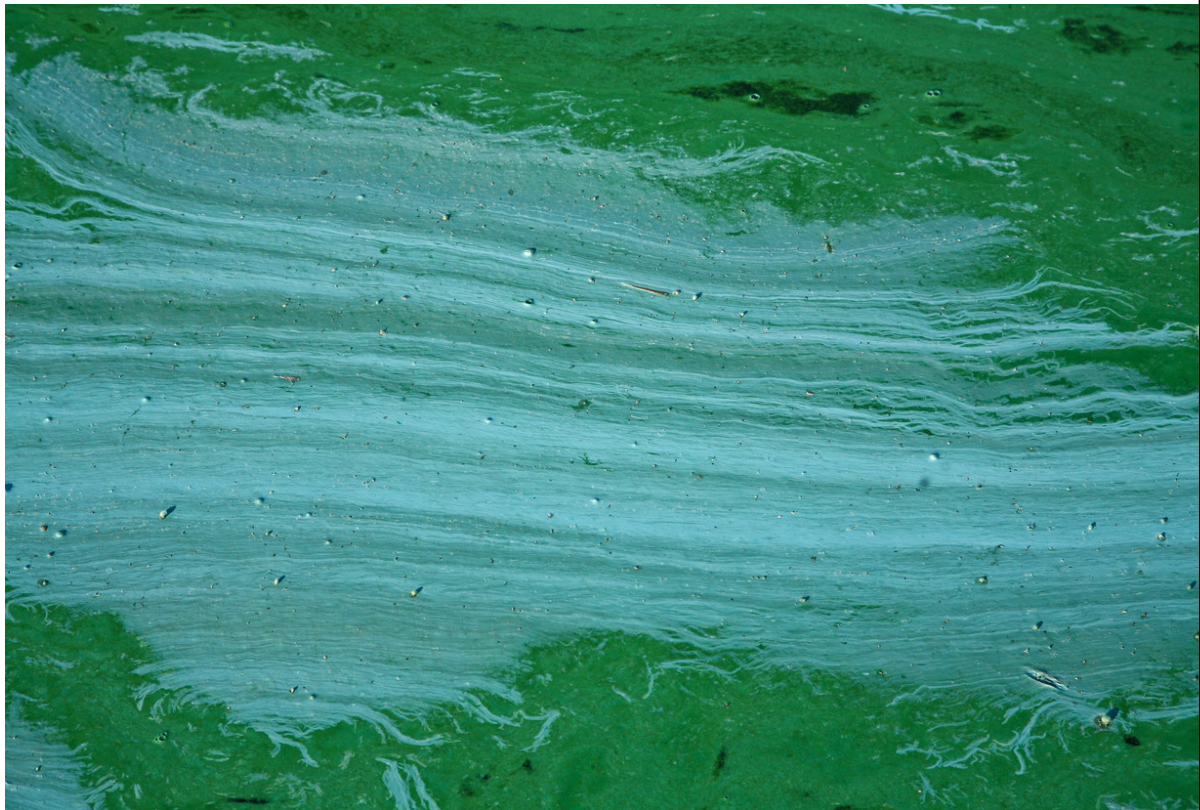

Formulier ten behoeve van het indienen van vragen als bedoeld in artikel 4.27 van het Reglement van Orde VV en commissies Delfland

Ons bereikten kritische berichten (Trouw 17 aug jl.) met betrekking tot de rol van de waterschappen in het algemeen en Delfland in het bijzonder in het bestrijden van de blauwalg.

Het betreffende bericht is hieronder weergegeven.

De bestrijding van blauwalg is vaak nutteloos, zeggen ecologen. ‘Het neigt naar kwakzalverij’

Blauwalg op een Scandinavisch meer. Beeld Colourbox

De strijd van de waterschappen tegen de blauwalg is weinig effectief. De bron van de vervuiling wordt te vaak genegeerd en hun ingrijpen stelt wetenschappelijk weinig voor.

Renée van Marrewijk 17 augustus 2020, 19:48

Populaire methodes die worden toegepast om Nederlandse recreatieplassen schoon te houden, dragen niets bij aan de bestrijding van de blauwalg, zeggen deskundigen. Al sinds 2006 is blauwalg een groot probleem.

De blauwalg gedijt bij hoge temperaturen en een overschot aan voedingsstoffen in het water. De alg is inmiddels in alle provincies aangetroffen, maar om hoeveel locaties het gaat, wordt niet bijgehouden. Zwemmers die in aanraking komen

met een grote hoeveelheid blauwalgen, kunnen misselijk worden en huidirritaties oplopen. Ook zijn er gevallen bekend van honden die zijn overleden door blauwalg. Bij extreme concentraties kan de blauwalg zelfs vissterfte veroorzaken.

Miquel Lurling, aquatisch ecooloog van de Wageningen University, is een van de critici. Hij noemt in het bijzonder het gebruik van geluidsgolven en de vaak ingezette micro-organismen, bedoeld als concurrent voor de blauwalg. “Die methoden werken niet. Er wordt van alles in het water gegooit. Het neigt bijna naar kwakzalverij af en toe.” Onderzoeker Fons Smolders van de Radboud Universiteit sluit zich daarbij aan. Smolders: “Er is rond de blauwalgbestrijding een hele commerciële toestand ontstaan, waarbij allerlei nutteloze dingen worden aangeboden.”

Kijken naar de bron

Het gebruik van lage, niet-schadelijke concentraties waterstofperoxide kan volgens Lurling wel werken. Hetzelfde geldt voor het gebruik van een kleisoort die zich bindt aan de bacteriën, waardoor deze zinken. Ook bij deze methodes moet echter eerst worden gekeken waar het probleem vandaan komt. Volgens Lurling gaat het daarbij vaak mis. “En dan loop je het risico om geld in het water te gooien.” Baggeren, vaak toegepast én kostbaar, heeft bijvoorbeeld alleen zin als de overvloedige hoeveelheid voedingsstoffen van de bodem komt.

Ook Smolders hamert op het belang van kijken naar de bron. “Vaak is dat de landbouw, via mest die wegspoelt. Het kan ook een lekkende rioolpijp zijn, of een vervuilde sloot die uitkomt op zo’n plas.” Ook de stort van vruchtbare, maar overtollige hoeveelheden klei heeft invloed, net als de poep van watervogels en dode bladeren in het water. Zelfs het voeren van eendjes vergroot de hoeveelheid voedingsstoffen in het water.

Het Hoogheemraadschap Delfland, dat de zwemlocaties tussen Den Haag en Rotterdam beheert, heeft opvallend veel last van blauwalg: voor negen van de veertien recreatieplassen geldt inmiddels een negatief zwemadvies of een waarschuwing vanwege de bacterie. De waterschappen hebben een inspanningsplicht voor de bestrijding van de blauwalg.

Mooi weer en blauwalg

Het Hoogheemraadschap baggerde dit jaar in een deel van recreatieplas Delftse Hout om blauwalg te voorkomen.

Zwemmen wordt er inmiddels opnieuw afgeraden vanwege de bacterie. Eerdere jaren gebruikte de waterbeheerder voor het water van Delftse Hout waterstofperoxide, een methode die volgens Lurling in ieder geval tijdelijk kan werken – mits de bron van de vervuiling wordt aangepakt. In een reactie laat de woordvoerder van het Hoogheemraadschap weten dat het wel degelijk de bron probeert te traceren, maar ook dat de blauwalg ‘er een beetje bijhoort met mooi weer’. Dat laatste vindt Lurling onzin: “Er zijn genoeg plekken waar wel gewoon kan worden gezwommen”.

Lurling pleit voor een landelijk kenniscentrum voor de blauwalg, voor effectieve bestrijding van de bacterie. De Unie van Waterschappen wijst erop dat er een landelijke werkgroep is, waarin kennis over de blauwalg wordt uitgewisseld. Naast de waterschappen en Rijkswaterstaat is ook Wageningen University daarbij betrokken. Volgens Lurling stelt die werkgroep weinig voor, ook omdat de waterschappen te vaak ‘schitteren in afwezigheid’.

Vragen

Heeft het college kennis genomen van bovengenoemd artikel?

Is het college het eens met de conclusie van het artikel dat de genomen maatregelen met betrekking tot de bestrijding van blauwalg onzinnig zijn?

Zijn de inmiddels getroffen maatregelen en investeringen te vergeefs geweest?

Is het college voornemens in het dagblad Trouw te reageren op genoemd artikel?

De fractie CU/SGP Delfland

*Harm Roeten
Pieter-Jan Hofman*

Vragen en Antwoorden

Heeft het college kennis genomen van bovengenoemd artikel?

Antwoord: Ja, het college kent het artikel en ook de toedracht van de totstandkoming ervan.

Is het college het eens met de conclusie van het artikel dat de genomen maatregelen met betrekking tot de bestrijding van blauwalg onzinnig zijn?

Antwoord: Nee, daarmee zijn wij het niet eens.

Wat de heer Lurling zegt, is dat veel van wat er gebeurt om blauwalg te bestrijden lijkt op kwakzalverij en dat men maar wat doet. De journaliste heeft de informatie die wij haar hebben aangereikt over hoe wij een en ander aanpakken gekoppeld aan die uitspraak, waardoor het nu lijkt dat wij ook maar wat doen.

Het tegendeel is waar. De maatregelen die wij hebben getroffen op de locaties Wilhelminapark, Dobbepas, Plas Prinsenbos en Delftse Hout zijn stuk voor stuk het resultaat geweest van grondige studie naar de eigenschappen van de plas en de voedingsbronnen voor de blauwalg. Elke plas kent zijn eigen aanpak. Delfland heeft meegewerkt aan een pilot van Arcadis naar het bestrijden van blauwalg door het toedienen van verdunde waterstofperoxide en doet nu weer mee aan een pilot in Put de Werve naar het filteren van water door ijzerzand om zo de fosfaten te verminderen.

Tot slot zijn wij actief in de werkgroep blauwalgen, die onderdeel uitmaakt van het landelijke zwemwateroverleg, waarin wij samenwerken met de Unie van Waterschappen, de STOWA en de andere waterschappen. Door actieve afstemming, onderzoek en pilot proberen wij samen meer grip te krijgen op blauwalg en de preventie en bestrijding.

Zijn de inmiddels getroffen maatregelen en investeringen te vergeefs geweest?

Antwoord: De praktijk wijst uit dat wat wij hebben gedaan op genoemde locaties effect heeft: na de maatregelen is op al deze locaties de overlast door blauwalg teruggedrongen. Blauwalg is niet weg, maar problematiek ontstaat wel later waardoor er tot langer in het seizoen kan worden gezwommen. Met name het eind van de zomer laat zien dat de blauwalg wel een hardnekkig probleem blijft. Zeker in onze voedselrijke wateren, en dat ergeen eenvoudige oplossingen zijn: het lukt ook de heer Lurling niet om met een goede oplossing te komen.

Is het college voornemens in het dagblad Trouw te reageren op genoemd artikel?

Antwoord: Er is uitgebreid contact geweest met Dagblad Trouw over deze publicatie. Zowel met de schrijfster als de hoofdredactie. Er zijn excuses gemaakt door de hoofdredactie over het proces. Er heeft geen wederhoor plaatsgevonden, een toegezegde feitencheck ook niet.

Hierdoor stonden in een eerdere versie die online verscheen nogal wat feitelijke onjuistheden, die zijn deels verbeterd in de printversie. De suggestie dat wat de heer Lurling meent ook betrekking heeft op ons, is daarmee spijtig genoeg niet weggenomen. Wij hebben de excuses van de hoofdredactie aanvaard, maar ook gezegd dat wij de suggestie dat onze ecologen 'kwakzalvers zouden zijn' zeer kwalijk vinden.

Om niet nog meer aandacht te vestigen op de publicatie hebben wij ervoor gekozen het hierbij te laten. Het gaat hier om een journaliste in opleiding. Haar begeleider heeft laten weten een uitgebreid gesprek met haar te zullen hebben over de manier waarop zij een en ander heeft aangepakt. Wij hebben allemaal belang bij goede, betrouwbare journalistiek en ook journalisten moeten het vak leren.

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond

Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland pdaverveldt@hhdelfland.nl met afschrift aan de griffier hfobler@hhdelfland.nl

DMS nummer: 1468817

Datum en tijdstip ontvangst: 25 augustus 2020, 10.30 uur

Datum beantwoording: